

Muistio Keskustanaiset ry:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.9.2016–31.08.2020

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen valtionavustusta saaviin puolueisiin sekä niiden naisjärjestöihin ja eräisiin piirijärjestöihin. Tarkastus Keskustanaiset ry:hyn on kohdistunut aikaan 1.9.2016–31.8.2020.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 49 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2021 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtava tilintarkastaja, JHTT Klaus Krokfors, johtava tilintarkastaja Pontus Londen ja ylitarkastaja Hanna Surakka. Tarkastusta on valvonut johtaja, JHT Jaakko Eskola.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 6.4.2020. Naisjärjestö on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin ja tarkastuspalaveri pidettiin 8.9.2020 videoyhteyksin. Tarkastuspalaveriin osallistuivat Keskustanaiset ry:n pääsihteeri Mervi Mäki-Neste sekä järjestösuunnittelija Jaana Niemi.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Tarkastuksen aikana puoluerahoituksen järjestelmään lisättiin toimintakertomus 2016 tilinpäätöksen yhteyteen. Tarkastuksen aikana järjestelmään lisättiin vuoden 2019 osalta tilintarkastuskertomus, tilinpäätös ja toimintakertomus. Tilinpäätöstietojen täydentämisen jälkeen Keskustanaiset ry:n tilinpäätöstiedot on tarkastusajalta toimitettu puolue- ja vaalirahoitusjärjestelmään puoluelain mukaisesti. Tilintarkastuskertomuksiin sisältyy puoluelain 9 c §:n edellyttämät lausumat.

Kirjanpidon menettelyt puoluerahoituksen näkökulmasta

Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt oleellista raportoitavaa piirin kirjanpidollisista menettelyistä puoluerahoituksen näkökulmasta.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Keskustanaiset ry ei ollut tehnyt ajantasaisia ilmoituksia puolue- ja vaalirahoitusjärjestelmään tarkastusajalta. Tarkastuksessa ei ilmennyt, että Keskustanaiset ry:lle olisi tullut sellaisia suorituksia, jotka olisi tullut ilmoittaa.

Valtionavustuksen siirtämistä ja käyttöä koskevat menettelyt

Tarkastuksen aikana Keskustanaiset ry:n valtionavustustilitystä vuodelta 2016 korjattiin, ja korjattu tilitys lisättiin puoluerahoituksen järjestelmään. Tarkastuksen aikana lisättiin myös vuoden 2019 valtionavustustilitys puoluerahoituksen järjestelmään.

Keskustanaiset ry:n vuoden 2019 valtionavustustilityksen mukaan naisjärjestö on saanut valtionavustusta 297 419,76 euroa vuonna 2019. Tämä vastaa puolueen valtionavustustilityksessä piirijärjestölle edelleen siirrettyä ilmoitettua määrää.

Suomen Keskusta r.p. on tehnyt Keskustanaiset ry:n kanssa toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen valtionavustuksen käytöstä ja valvonnasta vuonna 2013. Tarkastuksessa saadun tiedon mukaan vuodesta 2021 puolue tekee uudet sopimukset valtionavustuksen siirtämisestä ja käytöstä. Keskustanaiset ry on siirtänyt valtionavustusta eteenpäin naispiireilleen. Lisäksi piireille on myönnetty hankeavustusta. Keskustanaiset ry on tehnyt tarkastuksen aikana sopimukset valtionavustuksen siirtämisestä ja käytöstä naispiirien kanssa vuodelle 2021. Sopimukset ovat voimassa toistaiseksi. Sopimusta tarkastellaan eduskuntavaalikausittain, sekä palkkaustilanteen muuttuessa piirissä. Suositellaan, että sopimukset tehdään jatkossa vuosittain, jotta sopimusten sisältämä tieto olisi ajantasaista.

Valtioneuvoston vuoden 2018 avustuspäätöksen liitemuistion mukaan Valtiontalouden tarkastusviraston huomioiden pohjalta selvitetään tarvetta puoluelain 9 §:n muuttamiseksi. Lain mukaan puolueen avustuksesta osa voidaan osoittaa muun yhdistyksen toiminnan tukemiseen, mutta avustusehdoissa mainitaan myös muu yhteisö tai säätiö. Valtioneuvosto on 21.1.2019 pyytänyt oikeusministeriötä käynnistämään asiaa koskevan lainsäädäntöhankkeen, ja sitä valmistelee parlamentaarinen työryhmä.

Hanna Surakka
ylitarkastaja